

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 96/2019-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. mája 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU VALO & PARTNERS s. r. o., Konštantínova 3, Prešov, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Dominik Vaľo, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 13/2018 z 23. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 13/2018 z 23. apríla 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru na Okresnom súde Bardejov (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd v označenej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 Cpr 3/2012 zo 16. decembra 2013 tak, že žalobu zamietol. Sťažovateľka nespokojná s rozsudkom súdu prvej inštancie podala proti nemu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5 CoPr 3/2014 zo 17. februára 2015 tak, že rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Sťažovateľka podala proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 1189/2015 z 28. septembra 2016 tak, že zrušil dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok krajského súdu. Z odôvodnenia označeného uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd dovolaním napadnutý rozsudok zrušil z dôvodu, že došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti v odvolacom konaní spočívajúcej v tom, že vyjadrenie k odvolaniu nebolo zaslané protistrane. Krajský súd po vrátení veci opätovne rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 CoPr 5/2016 z 25. apríla 2017, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Sťažovateľka proti označenému, v poradí druhému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ústavnému súdu podrobne opisuje skutkové okolnosti prípadu a všetky svoje námietky vo vzťahu ku konaniu pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom, ktoré uviedla aj v dovolaní, a tvrdí, že krajský súd po vrátení veci nerešpektoval skoršie rozhodnutie o dovolaní, a tiež, že najvyšší súd sa nevysporiadal so všetkými jej námietkami uvedenými v dovolaní. V tomto smere sťažovateľka poukazuje na nález ústavného súdu PLz. ÚS 1/2018 o tzv. prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov podľa § 420 a §421 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Sťažovateľka v závere svojej argumentácie dospieva k presvedčeniu, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k odmietnutiu prístupu k súdu a tým aj k porušeniu jej označených práv.

4. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 13/2018, porušené bolo.

2. Uznesenie najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 13/2018 zo dňa 23. 04. 2018 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30.000,00 € (slovom: tridsaťtisíc eur), ktoré je Najvyšší súd povinný vyplatiť sťažovateľke v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 390,50 €..“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrh, ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

12. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie právnych predpisov s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

14. Porušenie označeného základného práva sťažovateľka vidí v namietanej nesprávnosti právnych záverov v napadnutom uznesení najvyššieho súdu, ktorými bolo jej dovolanie odmietnuté ako procesne neprípustné. Tvrdí, že krajský súd po vrátení veci najvyšším súdom nerešpektoval záväzné právne závery dovolacieho súdu, ktoré bližšie nešpecifikovala. Najvyššiemu súdu vyčíta aj to, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je arbitrárne, nedostatočne odôvodnené, pretože najvyšší súd sa podľa jej názoru nevysporiadal so všetkými jej námietkami uvedenými v dovolaní.

15. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia konštatuje, že dôvody, ktoré sťažovateľku viedli k záveru o porušení svojich označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, sú neopodstatnené. Ako to vyplýva z odôvodnenia (bod 3 odôvodnenia napadnutého uznesenia, pozn.) napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, prípustnosť dovolania bola založená len na dôvode podľa § 420 písm. f) CSP (sťažovateľke boli odňaté procesné práva v takej miere, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces, pozn.). Túto skutočnosť ústavný súd overil aj z kópie dovolania sťažovateľky, ktorá tvorila jednu z príloh sťažnosti. Sťažovateľka ho v dovolaní navyše nesprávne označila ako dôvod podľa „§ 421 písm. f) OSP“. Označený dôvod prípustnosti dovolania odôvodnila tým, že rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu sú nedostatočne odôvodnené, nepresvedčivé a zmätočné, ďalej tým, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania a tiež tým že súd prvej inštancie nevykonal výsluch ňou navrhutej svedkyne, v dôsledku čoho rozhodol nesprávne. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia sťažovateľke vysvetlil povahu tohto mimoriadneho opravného prostriedku (body 6 až 10 odôvodnenia napadnutého uznesenia). Následne posúdil sťažovateľkou namietaný dôvod prípustnosti v kontexte jej námietok a dospel k záveru, že námietky sťažovateľky nezakladajú označený dôvod prípustnosti dovolania, pričom sa nestotožnil s názorom sťažovateľky, že dovolaním napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený v takej miere, že by založil označený dôvod prípustnosti dovolania [§ 420 písm. f) CSP], teda že by

neobsahoval zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie (bod 16.1 odôvodnenia napadnutého uznesenia). Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že krajský súd nenariadil pojednávanie, najvyšší súd s poukazom na § 385 ods. 1 CSP konštatoval, že v okolnostiach veci nebolo povinnosťou krajského súdu nariadiť pojednávanie (19.1, 19.2, 19.3 odôvodnenia napadnutého uznesenia). Ústavný súd sa presvedčil o tom, že najvyšší súd ústavne konformným spôsobom reagoval a vysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami sťažovateľky v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia a dostatočne artikuloval dôvody, prečo v okolnostiach danej veci neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania z dôvodov uvedených v dovolaní.

16. Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 331/04, III. ÚS 156/06, II. ÚS 442/2014) ďalej vyplýva, že podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

17. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

18. Vychádzajúc z uvedeného a skutočnosti, že najvyšší súd primeraným spôsobom aplikoval na vec vzťahujúce sa procesné normy týkajúce sa dovolania a náležite odôvodnil svoje napadnuté uznesenie, ústavný súd konštatuje, že neexistuje relevantná súvislosť medzi

označeným základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Pokiaľ ide o vecné a skutkové výhrady sťažovateľky proti odôvodneniu rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 CoPr 5/2016 z 25. apríla 2017, ústavný súd len dodáva, že podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa zachovania lehoty na podanie sťažnosti smerujúcej proti meritórnemu rozhodnutiu odvolacieho súdu po procesnom rozhodnutí dovolacieho súdu (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, II. ÚS 91/2011) sťažovateľke nič nebránilo podať sťažnosť smerujúcu aj proti označenému rozsudku krajského súdu, keďže najvyšší súd rozhodol procesne, t. j. odmietol dovolanie. Keďže tak sťažovateľka neurobila, sama sa pripravila o možnosť vecného preskúmania jej námietok vo vzťahu k označenému rozsudku krajského súdu, ktoré samej osebe prípustnosť dovolania nezakladajú.

20. Keďže sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal.

21. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že vec bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Sergejovi Kohutovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu uplynulo 16. februára 2019. Preto v súlade s čl. X bodom 2 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec prerozdelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2019